

PREDSTAVITEV PREDMETA GEOGRAFIJA, šolsko leto 2022/23

Učitelj: Uroš Pavlin

- 1. SPLOŠNO O POUKU GEOGRAFIJE**
 - 1.1. UČNI PRIPOMOČKI UČENCEV**
 - 1.2. UČNI PRIPOMOČKI V ŠOLI**
- 2. VREDNOTENJE**
 - 2.1. PREVERJANJE ZNANJA**
 - 2.2. OCENJEVANJE ZNANJA**
 - 2.2.1. Pisno ocenjevanje
 - 2.2.2. Ustno ocenjevanje
 - 2.2.3. Ostale oblike ocenjevanja
 - 2.2.4. Zaključna ocena
 - 2.2.5. Individualizacija in diferenciacija
- 3. DNEVI DEJAVNOSTI: ekskurzije**
- 4. DOPOLNILNI POUK**
- 5. PRIPRAVE NA TEKMOVANJE IZ ZNANJA GEOGRAFIJE**
- 6. SPLOŠNI CILJI PREDMETA**

1. SPLOŠNO O POUKU GEOGRAFIJE

Pri urah geografije učenke in učenci pridobivate tista vsebinska in procesna znanja, s katerimi boste lažje razumeli svet okoli sebe ter živeli in delovali v njem sedaj in v prihodnosti. Pot do takšnih znanj ni le poslušanje, branje in pomnjenje, ampak razvijanje določenih veščin in spretnosti ter aktivno učenje – samostojno pridobivanje in uporaba informacij, raziskovanje, analiziranje, sklepanje, razmišljanje in reševanje problemov. Tako učenje je za vas napornejše, a je bolj učinkovito in uporabno, razvija kritičnost in ustvarjalnost ter postane izziv.

1.1. UČNI PRIPOMOČKI UČENCEV

Vsak učenec prinaša k pouku in uporablja svoj samostojni delovni zvezek in zvezek. Zvezki so veliki, črtani. Za pisanje uporabljajo učenci nalivno pero ali kemični svinčnik. Pri pisanju pri pouku so učenci učinkoviti. Svoje zapiske urejujejo in dodatno okrašujejo doma. Vsi učni listi (tudi preverjanja) morajo biti zalepljeni v zvezek.

Domače naloge so obvezne. Ko učenec izostane od pouka, je dolžan sam poskrbeti za prepis snovi. Prav tako mora opraviti vse naloge, ki so jih pri pouku morali opraviti njegovi sošolci. Če učenec ugotovi, da snovi ne razume, pride k dopolnilnemu pouku.

Učni pripomočki učencev so označeni z imenom in oddelkom lastnika. Učbeniki so oviti.

Atlas sveta učenci ne prinašajo v šolo. Uporabljajo ga doma.

1.2. UČNI PRIPOMOČKI V ŠOLI

Za potrebe šolskega dela so atlasi na razpolago v učilnici. Učencem je za delo pri pouku, v učilnici, na voljo različna strokovna literatura. Priporočam tudi:

Priporočam tudi:

- <http://www.iucbeniki.si/>
- https://www.ric.si/preverjanje_znanja/predmeti/
- <https://interaktivne-vaje.si/>
- <https://sl.wikipedia.org/wiki/Kategorija:Geografija>

2. VREDNOTENJE

Standard je stopnja doseganja učnih ciljev. Minimalni standardi vključujejo tista znanja, spretnosti in veščine, ki so nujni, da lahko učenec napreduje – normalno sledi pouku naprej. Izhodišče za ocenjevanje so minimalni standardi, temeljni in višji standardi pa so njihova nadgradnja.

2.1. PREVERJANJE ZNANJA

Preverjanje znanj bo pri pouku geografije potekalo v vseh etapah učnega procesa: pri motiviranju učencev za novo učno snov, med obravnavami novih vsebin in utrjevanji. Preverjanje bo poudarjeno, in z datumom napovedano, pred ocenjevanji.

2.2. OCENJEVANJE ZNANJA

Ocenjevanje je vrednotenje doseženih ciljev oz. znanj po zaključenem obdobju učenja; je načrtno in sistematično zbiranje informacij o učenčevem doseganju učnih ciljev oziroma o doseženem obsegu in kvaliteti znanja.

Kriteriji izhajajo iz ciljev pouka. Opredeljujejo lastnosti in kakovost znanja ter jih opredelimo v točkovniku. S točkovnikom postavimo tudi mersko lestvico za oblikovanje številčne ocene.

Učenec dokaže svoje znanje z najmanj tremi ocenami.

Učenec, ki je odsoten le na dan pisnega oz. napovedanega ustnega ocenjevanja, bo ocenjen pri naslednji uri geografije.

2.2.1. Pisno ocenjevanje

S pisnim ocenjevanjem se bo ocenjevalo učenčevu:

- ✓ znanje in razumevanje,
- ✓ sposobnost analize in sinteze,
- ✓ sposobnost vrednotenja in uporabe.

Pisno ocenjevanje je v naprej napovedano. Ocena je oblikovana glede na kvaliteto odgovorov. Prag za določanje ocen:

ODSTOTEK (%)	OCENA
90–100	odlično (5)
80–89,9	prav dobro (4)
60–79,9	dobro (3)
45–59,9	zadostno (2)
0–44,9	nezadostno (1)

Učenec, ki je bil ocenjen z **nezadostno oceno** pri pisnem ocenjevanju, le to popravi v najkrajšem možnem času. Z učencem se dogovoriva za novi termin pisnega ocenjevanja, vendar izven rednega pouka (v okviru ur dopolnilnega pouka). Pisno ocenjevanje je sestavljeno iz nalog za doseg najvišje ocene dobro (3). **Popravljanje je omogočeno učencem, ki med poukom opravljajo zadolžitve, utrjujejo vsebino z rednim opravljanjem domačih nalog, izkoristijo možnost dodatne razlage z obiskovanjem dopolnilnega pouka.**

ODSTOTEK (%)	OCENA
75–100	dobro (3)
50–74,9	zadostno (2)
0–49,9	nezadostno (1)

2.2.2. Ustno ocenjevanje

Ustno ocenjevanje je dogovorjeno glede na željo učenca ali določeno z moje strani najmanj eno šolsko uro v naprej. Med ocenjevanjem morajo učenci pokazati razumevanje zahtevanih znanj in tehnik s kazanjem na zemljevid, risanjem, prepoznavanjem, uporabljanjem, analiziranjem ...

Smiselno je, da pri "spraševanju" učenec oblikuje uvod, jedro in zaključek odgovora. Pametno je, da najprej pove bistvo odgovora in nadaljuje s podrobnejšim opisovanjem. Poznati mora bistvo snovi, ki ga opiše s svojimi besedami. Vsebino odgovorov povezuje, primerja in logično razlaga. Uporablja strokovne izraze in jih po potrebi pojasni. Imenuje svoje primere, poišči sorodne situacije ali znane primere drugih strokovnih področij. Snov pojasnjuje problemsko in vzročno-posledično. Oblikuje smiselne cele stavke, ne odgovarja v enozložnicah. Redno izpopolnjuje svoje strokovno besedišče in splošni besedni zaklad!

Vsak učenec je ustno ocenjen vsaj dvakrat v šolskem letu.

2.2.3. Ostale oblike ocenjevanja

Učenci lahko pri pouku svoje znanje poglobijo in prikažejo na bolj izvirne, uporabne načine: z referatom, seminarsko nalogo, plakatom, izdelavo zabavnih učil, igranjem vlog ipd.

- ✓ **REFERAT** je “govorno podajanje besedila”, kar pomeni, da ga predstavite sošolcem.
- ✓ **SEMINARSKA NALOGA** je “pisno podajanje snovi, tematike”; oblika nalog v pisni obliki je predpisana.
- ✓ **PLAKAT** je predstavitev snovi z likovnimi elementi, kar pomeni da so izpostavljeni vidni (vizualni) učinki. Snov lahko predstavite, ponazorite ali utrdite z izdelavo zabavnih nalog ali UČIL – združite koristno s prijetnim (modeli, makete, križanke, rebusi, slikovne uganke, elektronske simulacije, lastni filmi idr.).
- ✓ V **IGRANJU VLOG** snov spremenite v dramsko obliko in jo v izmišljeni situaciji zaigrate.

Določeni izdelki so lahko samostojni in so namenjeni razstavi (plakat, prospekt, letak), uporabi (učila), nekatere pa predstavljamo (igranje vlog, PowerPoint predstavitev kot pripomoček za predstavitev snovi ali seminarske naloge). Predstavitve lahko tudi smiselno kombiniramo. Točkovanje in ocenjevanje izdelka je različno.

Nastop se največkrat ocenjuje v sklopu ostalih oblik predstavitev. Kadar izpostavimo druge oblike predstavitev, se točkovnika predstavitev in nastopa lahko seštejeta in prilagodita.

Kriteriji in točkovniki posameznih dejavnosti bodo predstavljeni učencem in so na vpogled v učilnici geografije.

2.2.4. Zaključna ocena je sestavljena iz vseh ocen, ki jih učenec pridobi v šolskem letu. Odraža:

- ✓ poznavanje, razumevanje, uporabo, sintezo in analizo ter vrednotenje **učne snovi**,
- ✓ obvladovanje zahtevanih standardiziranih spretnosti in veščin (npr. branje in interpretacija zemljevidov ter grafičnih predstavitev, kritična analiza fotografij, smotrna uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije v podporo učenju, iskanje podatkov, priprava/izvedba terenskega dela, uporabljanje sredstev za orientacijo v prostoru, prvine strokovnega pisnega in ustnega izražanja idr.),
- ✓ učenčevo **prizadevnost**, aktivnost in sodelovanje,
- ✓ učenčev **napredek**,
- ✓ razvoj učnih in **delovnih navad**,
- ✓ sposobnost za **uporabo** pridobljenega znanja.

2.2.5. Individualizacija in diferenciacija

Učencem bo glede na zmožnosti in druge posebnosti prilagojen pouk (notranja diferenciacija) geografije tako v načrtovanju, organiziranju in izvedbi kot pri preverjanju in ocenjevanju znanja. Pozornost bo še posebej usmerjena na specifične skupine in posameznike.

3. DNEVI DEJAVNOSTI: ekskurzije

V skladu s cilji Učnega načrta za pouk geografije v osnovni šoli in v skladu z Letnim delovnim načrtom šole, spoznavajo učenci predmetne stopnje značilnosti glavnih regij Slovenije v obliki geografskih ekskurzij tako, da postopoma obiskujejo vse bolj oddaljene regije.

Vsebinska in metodična priprava učencev na ekskurzije in naravoslovne dneve poteka med šolskim letom pri pouku geografije, po dogovorih pa tudi pri drugih predmetih. Na ekskurzijah spoznavajo učenci značilnosti posameznih regij interdisciplinarno in z metodami terenskega dela. Pri pripravah uporabljajo sekundarne vire, na ekskurzijah in naravoslovnih dnevih pa prevladujejo oblike neposrednih opazovanj. Pri terenskih metodah beležijo učenci svoje ugotovitve na učne liste. O svojih ugotovitvah poročajo pri pouku.

Ekskurzije za učence predmetne stopnje v šol. letu. 2022/23:

	DATUM	NASLOV
6. a, b	12. 5. 2023	Dinarskokraške pokrajine
7. a	27. 9. 2022	Alpske pokrajine
8. a, b	9. 6. 2023	Obpanonske pokrajine
9. a	14. 9. 2022	Posočje

4. ISP – DOPOLNILNI POUK

K dopolnilnemu pouku so dolžni hoditi učenci, ki jih za to določi učitelj, lahko pa učenec pride samoiniciativno.

Urniki: ob torkih predura.

Učencem je v okviru teh ur omogočena:

- ✓ dodatna razlaga učne snovi, ki je niso usvojili pri rednem pouku,
- ✓ pomoč pri pisanju domače naloge,
- ✓ pomoč pri iskanju in dopolnjevanju gradiva,
- ✓ pomoč pri urejanju zapisov v zvezek,
- ✓ učenje ustrežnejših učnih tehnik in strategij, pravilna uporaba učnih pripomočkov,
- ✓ popraviljanje nezadostne ocene.

5. ISP – PRIPRAVE NA TEKMOVANJE S PODROČJA GEOGRAFIJE

Zainteresirani učenci 6., 7., 8. in 9. razreda se bodo pripravljali na tekmovanje s področja geografije. Udeležili se bodo šolskega tekmovanja, najboljši pa še državnega.

Letošnja tema tekmovanja: Geografija voda.

Urnik: v okviru ID Geografski krožek po predhodnem dogovoru z učenci (navadno predura).

Posamezne ravni tekmovanja bodo izvedene:

DATUM	TEKMOVANJE
torek, 15. november ob 13. uri	šolsko
sobota, 1. april ob 9. uri	državno

Več o tekmovanju najdete [TUKAJ](#).

6. SPLOŠNI CILJI PREDMETA

Učenci pri predmetu geografija razvijajo poznavanje in razumevanje:

- o lokacij in prostorov (lokalni, regionalni, planetarni vidik), da bi bili sposobni postaviti lokalne, nacionalne in mednarodne dogodke v geografski okvir in razumeti osnovne prostorske odnose;
- o glavnih naravnih sistemov na Zemlji (relief, prst, vodovje, podnebje, rastlinstvo, živalstvo), v medsebojni pokrajnotvorni povezanosti, da bi razumeli součinkovanje v ekosistemih in med njimi;
- o glavnih družbenoekonomskih sistemov na Zemlji (kmetijstvo, naselitev, gospodarstvo, energija, prebivalstvo in drugi), da bi pridobili občutek za prostor;
- o različnosti ljudi in družb na Zemlji, da bi cenili kulturno bogastvo človeštva;
- o pomembnejših geografskih pojavov in procesov v domači regiji (v domačem kraju, občini) (lokalna raven), državi (regionalna raven) in na svetu (planetarna raven) z vidika časovnih sprememb, da bi spoznali, da je vse v nenehnem spreminjanju (procesni vidik);
- o problemov, izzivov in možnosti v okviru planetarne soodvisnosti.

Učenci pri pouku geografije razvijajo spretnosti:

- o uporabe besednih, količinskih in simboličnih podatkov, kot so besedila, slike, grafi, tabele, diagrami in zemljevidi (kartografska, numerična in funkcionalna pismenost);
- o zbiranja in uporabe virov informacij s terenskimi metodami in tehnikami dela (risanje panoramskih slik, tematskih zemljevidov, kartiranje, anketiranje, merjenje idr.);
- o zbiranja in interpretiranja sekundarnih virov informacij ter uporabe statističnih podatkov;

- uporabe komunikacijskih, miselnih, praktičnih in socialnih veščin za raziskovanje geografskih tem na lokalni, regionalni, nacionalni in planetarni ravni;
- osnovnega geografskega proučevanja in raziskovanja domače pokrajine in Slovenije ter sposobnost za uspešno vključevanje v odločanje o njenem razvoju;
- za vrednotenje protislovij v okolju (lokalnem, regionalnem, planetarnem) sodobnega sveta, obenem pa se usposablja za prepoznavanje nujnosti trajnostnega razvoja ter odgovornosti do ohranjanja fizičnih in bioloških življenjskih razmer za prihodnje generacije;
- pravilnega ravnanja ob morebitnih naravnih nesrečah.

Učenci pri pouku geografije razvijajo vrednote, ki prispevajo k:

- razvijanju pozitivnih čustev do domovine, občutka pripadnosti svojemu narodu in državi ter ljubezni do njene naravne in kulturne dediščine;
- zanimanju za družbene potrebe, reševanju skupnih trajnostnih prostorskih vprašanj na lokalni, nacionalni, regionalni in planetarni ravni;
- vrednotenju raznolikosti in lepote naravnega okolja na eni strani in različnih življenjskih razmer ter družbenih potreb na drugi;
- skrbi za kakovost in načrtovanje uravnotežene rabe okolja ter skrbi za življenje prihodnjih generacij (trajnostni razvoj);
- povezovanju različnih vidikov izobraževanja, kot so spoznavni, čustveni, etični, estetski, motorični;
- razumevanju pomena odnosov in vrednot pri odločanju v posegih v prostor;
- pripravljenosti za odgovorno uporabo geografskega znanja in veščin v osebni, poklicni in javni življenju;
- skrbi za ohranjanje zdravja okolja in lastnega zdravja;
- pripravljenosti vživljanja v položaj drugih ljudi in pomoči ob naravnih nesrečah;
- spoštovanju pravice do enakopravnosti vseh ljudi, ohranjanju kakovosti naravnega in družbenega okolja za prihodnje generacije;
- reševanju lokalnih, regionalnih in planetarnih vprašanj po načelih trajnostnega razvoja in načelih Svetovne deklaracije o človekovih pravicah.